

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 41/2016 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen maa- ja metsätalousministeriölle lohiregaalista

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Mikko Kärnän /kesk näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 41/2016 vp:

Mihin toimenpiteisiin valtioneuvosto ja maa- ja metsätalousministeriö aikovat ryhtyä, että oikeus lohienkalastukseen Tornion-Muonionjoella palautetaan valtiolta vesialueen omistajille,

mitkä ovat ne konkreettiset lainsäädäntöhankkeet, joita on nyt käynnistettävä ja

miten lohienkalastusta aiotaan säännellä valtion toimesta tulevaisuudessa?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Valtion regaalioikeuden olemassaolo ja peruste on aika ajoin kiistetty. Maa- ja metsätalousministeriön tilaama oikeushistoriallinen tutkimus aiheesta on juuri julkaistu (*OTL Juha Joonan: Valtion lohiregaali - tutkimus valtion erityisestä oikeudesta lohien ja meritaimenen kalastukseen pohjanlahteen laskevissa suurissa virroissa, Juridica Lapponica 40*). Tutkimuksesta käy ilmi, milloin nykyinen oikeustila lohiregaalin osalta on muodostunut ja sen lisäksi se, että lohiregaalin oikeudelliset perusteet ovat epäselviä. Maa- ja metsätalousministeriö toteaa kuitenkin, että nykyisin valtion lohiregaali perustuu voimassa olevaan lainsäädäntöön eikä tällä hetkellä ole perusteita arvioida oikeustilaa toisin.

Lohiregaalia on käsitelty kalastuslakia (379/2014) valmisteltaessa. Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta on todennut tässä yhteydessä että ”Valiokunta toteaa, että erityisesti regaalioikeuden osalta tarvitaan vielä lisäselvityksiä, jotta mahdollisesti tarvittavat uudet linjaukset tai oikeustilan säilyttäminen voidaan toteuttaa hallitusti.”

Jatkotoimista tehdyn suunnitelman mukaisesti OTL Joonan tutkimuksesta hankitaan kuluvan kevään aikana riippumattomat arviot sekä kartoitetaan mihin eri asiakokonaisuuksiin kalastuksessa valtion lohiregaali vaikuttaa. Tämän jälkeen on tehtävä oikeudellinen arvio tarvittavien uusien linjausten tai oikeustilan säilyttämisen vaikutuksista. Näiden toimien jälkeen on mahdollista eduskunnan kannan mukaisesti arvioida hallitusti, tarvitaanko uusia linjauksia ja niiden edellyttämiä muutoksia kalastuslainsäädäntöön vai säilytetäänkö nykyinen oikeustila.

Lohienkalastuksen säätely valtion toimesta perustuu myös jatkossa lainsäädäntöön, ensisijaisesti kalastuslakiin (379/2015) ja valtioneuvoston asetukseen kalastuksesta (1360/2015) sekä elinkei-

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 41/2016 vp

nokalataloutta koskevaan EU-lainsäädäntöön ja sen kansallista täytäntöönpanoa koskevaan kansalliseen lainsäädäntöön. Tornionjoella säätely perustuu keskeisesti Suomen ja Ruotsin välillä tehtyyn rajajokisopimukseen (SopS 91/2010).

Käytännössä lohenkalastusta säädellään kalastuskiintiöillä sekä kalastuksen aloitusajoilla ja pääsääntöisesti samat keinot ovat käytössä myös tulevaisuudessa. Lohen kaupallista kalastusta merialueella säädellään EU:n yhteisen kalastuspolitiikan mukaisesti päätetyillä kalastuskiintiöillä. Maa- ja metsätalousministeriö valmistelee parhaillaan esitystä laiksi Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpanosta, jonka yhtenä keskeisenä ehdotuksena on Suomen kalastuskiintiöiden (ml. lohi) jakaminen kaupallisille kalastajille siirrettäviksi käyttöoikeuksiksi, jotka konkretisoituvat vuosittain määriteltävinä toimijakohtaisina kiintiöinä.

Helsingissä 3.3.2016

Maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen